ALPHABETUM
GRAECUM

Cum Oratione Dominicali, Salutatione Angelica, Symbolo Fidei, & Praeceptis Decalogi.

ROMAE MDCCLXXI.
Typis Sac. Congregationis de Propag. Fide.

Praesidum Facultate.

S. ALOYS. + JERSEIENSIS

LECTORI

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙ

IOHANNES CHRISTOPHORUS AMADUTIUS
Praeses Typographiae Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide.

Defecerant iam exemplaria omnia Graeci Alphabeti, quod & Typographis ad normam proponi solet, & a curiosis quinetiam, ac Polyglotticae facultatis amatoribus conquiri consuevit, ut variarum Linguarum characteres simul iunctos, eorumque quasi seriem speciminis ergo in promptu, ac sub oculis facile habeant. Quare ne inter cetera aliarum exoticarum Linguarum Alphabeta, quibus fulta est celebris haec Sacrae Congr.da Propag.Fide Typographia, quibusque alloquatur gentes omnes longinquas, ac per eas Christianae Religionis praeconia late circumferat, Graecum deesset, etsi notissimum cunctis, neve per eius desiderium series ceterorum Characterum abrumperetur, aut imperfecta maneret, e re duximus Graecum Alphabetum modo recudere, additis, quae in veteri Editione habebantur, primioribus Linguae Rudimentis, quae circa potestatem sunt Litterarum, circa Vocales, Diphthongos, earumque sive propriarum, sive impropriarum potestatem, tum circa Accentus; quibus etiam omnibus nos nonnulla breviter de Spiritibus addi curavimus: quandoquidem omittenda haud videbantur. Insuper plures etiam Litterarum nexus, quibus dita-

ditatur haec Graeci Characteris forma, *quae* Silvio *dicitur*, *ut Artis vocabulis utamur* [*siquidem praeter hanc formam*, *quinque aliae*, *quas* Scalas *vocant*, *Graecarum Litterarum prostant in hac Typographia*, *nimirum* Testo, Soprasilvio, Antico, Filosofia, Garamoncino] *heic nunc adduximus*, *tum & eorum explicationem e regione apposuimus*. *Tandem exercitationis ergo*, *& Tironum gratia ea haud praetermittenda duximus*, *quibus Opusculum hoc in veteri Editione claudebatur*, *scilicet Oratio Dominicalis*, *Salutatio Angelica*, *Symbolum Apostolorum*, *ac Praecepta Decalogi*, *quorum singula Graeco sermone*, *Graecisque typis expressa sunt*. *Qui plura desiderabit*, *adeat Grammaticas Institutiones*, *inter quas* (*quae sane plurimae sunt*) *memorabimus* Compendiariam, & facilem ad Linguam Graecam Manuductionem, *quae ex hac ipsa Typographia prodiit* [*anno* MDCXCVI., *dum eius Praeses esset Vir Cl. Franciscus Nazarius*, *cuius quidem opera peractas etiam censemus cunctas additiones*, *quibus ditata est secundis curis prima huius* Manuductionis *Editio*, *quae iam in lucem emerserat anno* MDCLXXXI., *atque Auctorem habuerat Iosephum Iulium Graecarum Litterarum Interpretem in Bibliotheca Vaticana*, *& in Collegio Urbano de Propaganda Fide*, *quemadmodum noscere licet ex Monito Typographi nomine*, *quod ad calcem posterioris Editionis legitur*. *Haec sunt*, *de quibus te*, *Lector*, *monitum voluimus*. *Vivas*, *valeas feliciter*.

ALPHA-

ALPHABETUM
GRAECUM.

Figura	Nomen		Poteſtas
Α α ⍺	ἄλφα	Alpha	a
Β β ϐ	βῆτα	Vita	u , b
Γ γ Γ	γάμμα	Gamma	g
Δ δ	δέλτα	Delta	d
Ε ε	ἐψιλὸν	Epſilon	e tenue
Ζ ζ ζ	ζῆτα	Zita	z
Η η	ἦτα	Ita, *vel* Eta	i , *vel* e
Θ ϑ θ	θῆτα	Thita	th
Ι ι	ἰῶτα	Iota	i
Κ κ	κάππα	Cappa	c , k
Λ λ	λάμδα	Lamda	l
Μ μ	μῦ	My	m
Ν ν	νῦ	Ny	n
Ξ ξ	ξῖ	Xi	x
Ο ο	ὀμικρὸν	Omicron	o parvum
Π ϖ π	πῖ	Pi	p
Ρ ϱ ρ	ῥῶ	Rho	r
Σ σ Ϲ ς	σῖγμα	Sigma	ſ

Τ τ Ꞇ	ταῦ	Tau	t
Υ υ	ὐψιλὸν	Ypſilon	y, *vel* u
Φ φ	φῖ	Phi	ph
Χ χ	χῖ	Chi	ch
Ψ ψ	ψῖ	Pſi	pſ
Ω ω	ὠμέγα	Omega	o magnum

De poteſtate litterarum.

Α α valet a, ut ἀγαθὸς agathos.

Β β valet u conſonans, ut βάρβαρος varvaros; *aliis eſt, ut* b.

Γ γ valet gh, ut γέγραφα ghegrapha.

Δ δ valet d, ut δαίδαλος daedalos.

Ε ε valet e, ut ἐγώ ego.

Ζ ζ valet z, ut ζάθεος zatheos.

Η η valet i longum, φῆμη phimi; *aliis eſt, ut* e.

Θ θ valet th, ut θάνατος thanatos.

Ι ι valet i, ut ἴακχος iacchos.

Κ κ valet c, ut κορύδων corydon.

Λ λ valet l, ut λάλος lalos.

Μ μ valet m, ut μορμώ mormo.

Ν ν valet n, ut ναὶ nae.

Ξ ξ valet x, ut ξανθόθριξ Xanthothrix.

O o

Ο ο valet o parvum, ὀβελίσκος oveliscos.

Π π valet p, ut πάππα pappa.

Ρ ρ valet r, ut ῥώμη rhomi.

Σ σ valet ſ, ut σάρξ ſarx.

Τ τ valet t, ut τάλας talas.

Υ υ valet y, ut ὕμνος hymnos; *aliis est, ut* u.

Φ φ valet ph, ut φίλος philos.

Χ χ valet ch, Χριστός Chriſtos, χάος chaos.

Ψ ψ valet pſ, ut ψίξ pſix.

Ω ω valet o longum, ut ὦκα oca.

De Vocalibus.

Vocales ſunt ſeptem, α, ε, η, ι, ο, υ, ω, quæ dividuntur in longas, breves, & ancipites. Longæ ſunt η, ω. Breves ε, ο. Ancipites α, ι, υ.

De Diphthongis.

Ex his vocalibus fiunt diphthongi duodecim, quarum ſex dicuntur propriae, ſex impropriae. Propriae ſunt

αι, αυ, ει, ευ, οι, ου. Impropriae ſunt ᾳ, ῃ, ῳ, ηυ, ϥ, ωυ. Quarum poteſtatem ſequens oſtendit

Poteſtas Diphthongorum propriarum.

αι facit ae, ut αἰγὶς aegis.
αυ facit au, ut αὐλὴ auli.
ει facit i longum, ut χεὶρ chir.
ευ facit eu, ut εὖγε euge.
οι facit i longum, ut οἴμοι imi.
ου facit u, ut ὄκουῦ uçun.

Poteſtas Diphthongorum impropriarum.

ᾳ cum iota ſubſcripto facit a longum, ut ᾄδω ado.
ῃ cum iota ſubſcripto facit i longum, ut τῇ μούσῃ ti muſi.
ῳ cum iota ſubſcripto facit o longum, ut παλινῳδία palinodia.
ϥ cum iota adſcripto facit i longum, ut ἄρπυια harpya.

ηυ fa-

ηυ facit iu, ἦυον iuon.
ωυ facit ou, ὠυτός outos.

Vocalis ypsilon postposita in diphthongis αυ, ευ, ηυ, ωυ, iam ferme pronunciatur, ut u consonans in his vocibus, Auarus, Euander, iuerunt, ouare, uva.

De Accentibus.

AD rationem legendi spectat quoque accentus, qui triplex est.

Acutus tollit vocem, & notatur lineola recta a dextra ad sinistram, deorsum vergens hoc modo ʹ. Potest autem esse in ultima syllaba, penultima, & antepenultima. Quamobrem vox oxytona dicitur, ut Θεός; paroxytona, ut λόγος; proparoxytona, ut τύπτομαι.

Gravis deprimit vocem, & notatur lineola recta a sinistra ad dexteram, deorsum vergens hoc modo ̀. Is autem in ultima tantum esse potest: ex quo vox gravitona, seu baryto-

rytona dicitur, ut τιμὴ: ultima verò acuta fit gravis ob consequentem dictionem, ut Θεὸς ἡμῶν. Quaecumque syllaba nullo accentu notatâ intelligitur habere gravem.

Circumflexus, sive inflexus constat ex acuto, & gravi, ideoque simul acuit syllabam, ac deprimit, atque ita notatur ^, vel hoc modo ˜. Potest autem esse in ultima, & penultima, sed tantum natura longa, & quidem in penultima, si ultima sit natura brevis, ut μοῦσα, ποιῶν; illic vox peripsomena, hic properipsomena dicitur.

De Spiritibus.

SPiritus sunt duo, lenis ᾿ ἐπὶ, aspiratus ῾ ὑπὸ.

Littera ρ initio dictionis habet spiritum aspiratum, ῥώμη. Duo ρ in medio dictionis notantur hoc modo, ἔῤῥωσο.

Quando dictio incipit ab υ, semper aspiratur, ut ὑποβάλλω.

De

De Nexibus Litterarum.

αι	valet	αι	ἐπὶ	valet	ἐπὶ
ἀπὸ		ἀπὸ	ἐστι		ἐστι
αν		αν	ευ		ευ
αρ		αρ	ην		ην
ας		ας	καὶ, καὶ, καὶ		καὶ
αυ		αυ	κατὰ		κατὰ
αὐτοῦ		αὐτοῦ	μαρ		μαρ
γαρ		γαρ	μεθ		μεθ
γὰρ		γὰρ	μεν		μεν
γγ		γγ	μετὰ		μετὰ
γεν		γεν	μῶν		μῶν
γρ		γρ	ου		ου
δὲ		δὲ	οὗτος		οὗτος
δια		δια	παρὰ		παρὰ
ει, ει		ει	περὶ		περὶ
εἶναι		εἶναι	πρ		πρ
ἐκ		ἐκ	πρα		πρα
εκ		εκ	προ		προ
ἐλ		ἐλ	πρω		πρω
ἐλλ		ἐλλ	σθ		σθ
ἐν		ἐν	σθαι		σθαι
εν		εν	σθαι		σθαι
ἐξ		ἐξ	σαι		σαι

σω

σιυ	valet	σην	τ̑	valet	τῆς
ϖ		σπ	τ̈		τὸν
ϖλ		σπλ	ϛ		τρ
ϭ		σσ	τῶν		τῶν
ϛ		στ	τ̃		τῶν
χϱ		χϱ	τ̃		τε͂
σχϱ		σχρ	τοὺς		τοὺς
χ		σχ	τῷ		τῷ
ϡ		ται	ϥ		υι
ταῖς		ταῖς	ὅ		οἱ
τlὼ		τὴν	ὑπερ		ὑπερ
τ̈		τὴν	ῶ		ῶ

ORA-

ORATIO

DOMINICALIS.

ΠΑ'τερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. Ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν.

SALUTATIO

ANGELICA.

ΧΑῖρε Μαρία, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σοῦ Ἰησοῦς. Ἁγία Μαρία, μῆτερ Θεοῦ, προσεύχου ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, νῦν, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου ἡμῶν. Ἀμήν.

SYMBOLUM APOSTOLORUM.

Πιστεύω εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ, καὶ γῆς. Καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕνα μόνον, κύριον ἡμῶν. Συλληφθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου. Παθόντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, σταυρωθέντα, θανόντα, καὶ ταφέντα. Κατελθόντα εἰς ᾅδην, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. Ἀνελθόντα εἰς οὐρανοὺς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ παντοκράτορος. Ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς. Πιστεύω εἰς Πνεῦμα ἅγιον. Ἁγίαν ἐκκλησίαν καθολικὴν, ἁγίων κοινωνίαν. Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Σαρκὸς ἀνάστασιν. Καὶ ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

PRAECEPTA DECALOGI.

Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ τὸ γλυπτὸν, οὐ προσκυνήσεις αὐτῷ.

Οὐ

Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν.

Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα γένῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ Θεός σου δίδωσι σοί.

Οὐ φονεύσεις.

Οὐ μοιχεύσεις.

Οὐ κλέψεις.

Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τοῦ πλησίον σου ἐστίν.

Τέλος.

SYMBOLUM APOSTOLORUM.

Πιστεύω εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ, καὶ γῆς. Καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕνα μόνον, κύριον ἡμῶν. Συλληφθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου. Παθόντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, σταυρωθέντα, θανόντα, καὶ ταφέντα. Κατελθόντα εἰς ᾅδην, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. Ἀνελθόντα εἰς οὐρανοὺς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ παντοκράτορος. Ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς. Πιστεύω εἰς Πνεῦμα ἅγιον. Ἁγίαν ἐκκλησίαν καθολικὴν, ἁγίων κοινωνίαν. Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Σαρκὸς ἀνάστασιν. Καὶ ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

PRAECEPTA DECALOGI.

Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ τὸ γλυπτὸν, οὐ προσκυνήσεις αὐτῷ.

Οὐ

Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν.

Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα γένῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

Οὐ φονεύσεις.

Οὐ μοιχεύσεις.

Οὐ κλέψεις.

Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τοῦ πλησίον σου ἐστίν.

Τέλος.

SYMBOLUM
APOSTOLORUM.

Πιστεύω εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ, καὶ γῆς. Καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕνα μόνον, κύριον ἡμῶν. Συλληφθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου. Παθόντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, σταυρωθέντα, θανόντα, καὶ ταφέντα. Κατελθόντα εἰς ᾅδην, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. Ἀνελθόντα εἰς οὐρανούς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ παντοκράτορος. Ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς. Πιστεύω εἰς Πνεῦμα ἅγιον. Ἁγίαν ἐκκλησίαν καθολικήν, ἁγίων κοινωνίαν. Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Σαρκὸς ἀνάστασιν. Καὶ ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

PRAECEPTA
DECALOGI.

Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ τὸ γλυπτόν, οὐ προσκυνήσεις αὐτῷ.

Οὐ